

Udskriftsdato: 30. december 2025

KEN nr 10097 af 20/04/2004 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse C-10-04 om børn - infantil autist - særligt legetøj - sandsynliggørelse af merudgift - spejlkarrusel - merudgifter

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 3500399-03

Ankestyrelsens principafgørelse C-10-04 om børn - infantil autist - særligt legetøj - sandsynliggørelse af merudgift - spejlkarrusel - merudgifter

Resume:

Et forældrepar til en 8-årig handicappet dreng var ikke berettiget til at få hjælp til dækning af udgifter til køb af et særligt legetøj i form af en spejlkarrusel, som en merudgift ved forsørgelsen.

Ankestyrelsen fandt ikke, at det i det konkrete tilfælde kunne anses for sandsynliggjort at udgiften til den ansøgte spejlkarrusel var en merudgift sammenlignet med de udgifter familier med ikke handicappede børn har til legetøj.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at merudgiftsvurderingen efter serviceloven hviler på et kompensationsprincip, hvorefter familier med handicappede børn skal kompenseres for de merudgifter der følger af handicappet.

Ankestyrelsen lagde videre vægt på, at der ikke i sagen forelå oplysninger, som sandsynliggjorde at udgiften til spejlkarusellen herefter måtte betragtes som en merudgift.

Love:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 764 af 26. august 2003 - § 28

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 41, stk. 1

Vejledninger:

Socialministeriets vejledning nr. 43 af 5. marts 1998 om sociale tilbud til børn og unge med handicap - pkt. 75

Socialministeriets vejledning nr. 52 af 5. marts 1998 om støtte til hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. (Lov om social service) - pkt. 25

Sagsfremstilling:

Sagen drejede sig om en 8-årig dreng, som var diagnosticeret infantil autist med hjerneskade og spasticitet.

Drengens forældre ansøgte kommunen om hjælp til dækning af udgift til køb af et særligt legetøj i form af en spejlkarrusel (1300 kr.). Forældrene oplyste, at de havde svært ved at beskæftige sønnen og hindre hans selvdestruktive adfærd. Forældrene fandt på baggrund af erfaringer fra sønnens tidligere specialbørnehave, at spejlkarusellen kunne bruges til at beskæftige sønnen og aflede hans opmærksomhed i de situationer, hvor han slog hoved i gulv, vægge mv.

Kommunen gav afslag på ansøgningen efter servicelovens § 28. Kommunen lagde vægt på, at den ansøgte spejlkarrusel ikke udgiftsmæssigt oversteg de udgifter til legetøj der var almindeligt for ikke handicappede børn i sønnens alder. Kommunen fandt derfor ikke, at der var tale om en merudgift.

Forældrene klagede over kommunens afgørelse. I klagen var det bl.a. oplyst, at den ansøgte karrusel alene kunne erhverves i en bestemt forretning, som forhandlede specielt legetøj og lignende til handicap-

pede. Forældrene henviste herefter til, at der efter servicelovens § 28 kan ydes tilskud til særligt legetøj og andre udgifter til beskæftigelse i fritiden.

I en supplerende klage oplyste forældrene bl.a., at forældrene gjorde meget ud af, at de udgiftsmæssigt anvendte de samme penge til legetøj til begge deres børn. Forældrene havde derfor den samme udgift til legetøj til deres handicappede søn som til deres ikke handicappede søn.

Nævnet hjemviste efterfølgende sagen til fornyet vurdering og afgørelse i kommunen.

Nævnet lagde til grund, at den ansøgte spejlkarrusel var et særligt legetøj fremstillet til børn med nedsat funktionsevne.

Nævnet fandt herefter ikke at kommunen kunne afslå at yde hjælp til karrusellen med den af kommunen anførte begrundelse.

Nævnet lagde herved vægt på, at børns udgiftsmæssige forbrug af legetøj er vidt forskelligt og det næppe kunne fastslås hvad der er normale udgifter til legetøj til børn i forskellige aldersgrupper. Familiens eventuelle udgifter til en spejlkarrusel kunne derfor ikke efter nævnets opfattelse afvises som en merudgift efter servicelovens § 28, stk. 1 med henvisning til at børn uden funktionsnedsættelse har udgifter til andet legetøj.

Nævnet fandt at merudgifter til særligt legetøj til børn med funktionsnedsættelse alene kunne sammenlignes med legetøj af tilsvarende type til børn i samme aldersgruppe uden funktionsnedsættelse.

Hvis der ikke fandtes tilsvarende almindeligt legetøj skulle hele udgiften til særligt legetøj efter nævnets opfattelse betragtes som en merudgift, hvortil der kunne ydes økonomisk hjælp efter servicelovens § 28. Dette under forudsætning af at legetøjet var nødvendigt med henblik på beskæftigelsen af barnet i fritiden og at barnet var omfattet af personkredsen i servicelovens § 28.

Nævnet kunne imidlertid ikke på det foreliggende grundlag vurdere om forældrene var berettiget til økonomisk hjælp til den ansøgte spejlkarrusel efter servicelovens § 28, stk. 1.

Nævnet lagde herved vægt på, at kommunen ikke sås at have foretaget en nærmere beskrivelse af sønnens funktionsevne set i forhold til, hvad sønnen havde brug for at beskæftige sig med i fritiden.

Kommunen blev herefter anmodet om at foretage en funktionsevnebeskrivelse og på det grundlag vurdere om den ansøgte spejlkarrusel var et nødvendigt legetøj for sønnens fritidsbeskæftigelse. I givet fald skulle kommunen undersøge om der fandtes et tilsvarende legetøj som spejlkarrusellen, som børn uden funktionsnedsættelse i sønnens alder ville benytte. Under henvisning til disse undersøgelser og vurderinger skulle kommunen herefter træffe afgørelse om hvorvidt udgiften eller en del af udgiften til den ansøgte karrusel var en merudgift, hvortil der kunne ydes hjælp efter servicelovens § 28.

Kommunen klagede over nævnets afgørelse.

I klagen til Ankestyrelsen var det anført, at kommunen fortsat ikke vurderede, at der var tale om en merudgift ved forsørgelsen.

Kommunen oplyste, at en gennemsnitsfamilie med et barn på 8 år typisk afholdt udgifter til legetøj i form af Playstation eller Gameboy med tilhørende spil. Sådanne spil kostede tilsvarende eller mere end den spejlkarrusel barnet med nedsat funktionsevne benyttede i stedet for.

I forhold til nævnets afgørelse anførte kommunen videre, at det var kommunens opfattelse, at det var udgiften til legetøjet, der var afgørende, og ikke om det var specielt fremstillet til handicappede børn. Det

afgørende var således om forældrenes udgift til særligt legetøj oversteg den udgift forældre til ikke handicappede børn afholdt til almindeligt legetøj.

Under sagens behandling i Ankestyrelsen oplyste kommunen telefonisk, at kommunen efter nævnets hjemvisning af sagen havde truffet en ny afgørelse i sagen og bevilget forældrene hjælp til køb af den ansøgte spejlkarrusel.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, hvorvidt det ansøgte legetøj i form af en spejlkarrusel skulle vurderes efter servicelovens §§ 97/98 om hjælpemidler og forbrugsgoder eller servicelovens § 28 om merudgifter ved forsørgelsen. I det omfang det ansøgte skulle vurderes efter servicelovens § 28 ville der videre blive taget stilling til, hvorvidt merudgiftsvurderingen beroede på en vurdering af om den ansøgte spejlkarrusel kunne sammenlignes med legetøj af tilsvarende type til børn i samme aldersgruppe uden funktionsnedsættelse.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt ikke at forældrene var berettiget til at få hjælp til dækning af udgifter til en spejlkarrusel efter servicelovens § 28 til deres handicappede søn.

Ankestyrelsen ændrede således det sociale nævns afgørelse.

Begrundelsen for afgørelsen var, at det ikke på baggrund af de foreliggende oplysninger kunne anses for sandsynliggjort, at udgiften til den ansøgte spejlkarrusel var en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af den handicappede søn.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen til grund, at forældrene havde søgt om hjælp til dækning af udgifter til køb af en spejlkarrusel til deres søn som var diagnosticeret infantil autist med hjerneskade og spasticitet.

Ankestyrelsen fandt, at den ansøgte spejlkarrusel skulle vurderes efter servicelovens § 28 om hjælp til dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelsen.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at der var ansøgt om hjælp til dækning af udgifter til et særligt legetøj i form af en spejlkarrusel, som ifølge sagens oplysninger, skulle anvendes til at beskæftige sønnen og aflede hans opmærksomhed i de situationer, hvor han udviste en meget udadreagerende og voldsom adfærd.

Ankestyrelsen lagde videre vægt på det anførte i punkt 25 i Socialministeriets vejledning om støtte til hjælpemidler, biler, boligindretning mv., hvorefter støtte til hjælpemidler, der alene anvendes til fritid/leg, fx et barn som ikke har andre legemuligheder, ydes efter servicelovens § 28. Det fremgår videre af punkt 75 i Socialministeriets vejledning om sociale tilbud til børn og unge med handicap, at der kan ydes tilskud til merudgifter til særligt legetøj og andre udgifter til beskæftigelse i fritiden efter servicelovens § 28.

Ankestyrelsen fandt imidlertid ikke, at det i det konkrete tilfælde kunne anses for sandsynliggjort, at udgiften til den ansøgte spejlkarrusel var en merudgift sammenlignet med de udgifter familier med ikke handicappede børn havde til legetøj.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at vurderingen efter servicelovens § 28 hviler på et kompensationsprincip, hvorefter familier med handicappede børn skal kompenseres for de merudgifter der følger af handicapet.

Ankestyrelsen lagde videre vægt på, at der ikke i sagen forelå oplysninger, som sandsynliggjorde at udgiften til spejlkarrusellen herefter måtte betragtes som en merudgift.

Ankestyrelsen bemærkede, at det var indgået i vurderingen, at forældrene i et brev til nævnet bl.a. havde oplyst, at forældrene havde samme udgifter til legetøj til deres handicappede søn som til deres ikke handicappede søn.

Ankestyrelsen oplyste afslutningsvis, at det ikke, efter Ankestyrelsens opfattelse, kunne begrunde en ændret vurdering, at den ansøgte spejlkarrusel var et særligt udviklet legetøj til børn med handicaps og at spejlkarrusellen - ifølge det oplyste - alene kunne erhverves hos en forhandler som solgte særligt legetøj mv. til børn med handicaps.

Ankestyrelsens afgørelse medførte ikke, at ansøger skulle tilbagebetale den hjælp kommunen - som følge af nævnets hjemvisning - allerede havde udbetalt til køb af den ansøgte spejlkarrusel.